

Երեկոյեան ժամը զարկեցին, արեղան վեր կացաւ, ինձ եւս հրաւիրելով իր հետ ժամ գնալ: Ես մեծ յօժարութեամբ կը գնայի, եթէ Ասլանը ներսից չկանչեր ինձ: Ես նրան նոյնպէս պառկած գտայ, որպէս թողել էի:

– Ի՞նչ է պատահել թեզ, – զարմանալով հարցրի ես:

– Ոչինչ, փոքր-ինչ վատ եմ զգում ինձ... – պատասխանեց եւ շուռ եկաւ միւս կողքի վրայ:

– Երեւի ծովից դարս գալուց յետոյ այնքան երկար մնացիր թրջոած հագուստով, որ մրսեցիր:

Նա ոչինչ չպատասխանեց, միայն ինկրեց, որ բաց անեմ լոռսամուտները: Խուցի մէջ օդը խեղդելու չափ ծանր էր: Բայց ինչպէ՞ս պետք է բաց անել լոռսամուտները, որոնք իմ հասակից շատ բարձր էին: Այս կողմ ու այն կողմ ընկայ, որոնեցի, վերջապէս մի բան գտայ, դրեցի ոտներիս տակը եւ վեր բարձրացայ: Լոռսամուտները փեղկեր չունէին. մի-մի փայտեայ շրջանակ միայն ագուցած էր իւրաքանչիւրի մէջ, եւ նրանց վրայ, ապակիի փոխարէն, մեխած էին հաստ, մուգ – դեղնագոյն թերթեր, որոնց վրայ երեւում էին գունատած գրութեան հետքեր: Ես պոկեցի երկու լոռսամուտների թերթերն եւս: Երբ Ասլանը այդ թերթերին նայեց, ասաց.

– Մագաղա՞թ է: Դրանք այն հորեւնացու պակաս թերթերիցն են, որ մենք ժամատան խորանում տեսանք:

Գիշերը Ասլանը իրան աւելի վատ էր զգում: Գլուխը սաստիկ ցաւում էր եւ գանգատում էր սաստիկ ծարաւից: Բայց մաքուր ջուր անկարելի էր գտնել այստեղ: Ծովի ջուրը խիստ դառն էր, հորերի ջրերը նոյնպէս դառնահամ էին: Մաքուր ջուր ստանում էին հալած ձիւնից, որը ձմեռը հաւաքելով առանձին ստորերկրեայ սառցատներում, ամառը գործ էին ածում: Իսկ այս տարի այդ մասին եւս հոգ չէին տարել: Կար եւ ջրամբար, որի մէջ առանձին ճանապարհներով հաւաքում էր անձրեւի ջուրը: Բայց ջրամբարը, քայքայուած լինելով, այլեւս ջուր չէր պահում:

Այդ բոլորը տանելի կը լիներ, եթէ մեզ թոյլ տային փոքր-ինչ քնելու: Ամբողջ գիշեր հանգստութիւն չտրին մեզ: Ամէն րոպէ յայտնւում էր ժամկոչը փայտեայ ծանր օթեակը ձեռին եւ բոլոր խուցերի դռները հերթով ծեծելով, հասնում էր մերին եւ նրա վրայ եւս երեք անգամ զարկելով գոչում էր. «Ժամ համեցե՛ք»:

Դրանք այն «մշտապաշտօնէ կոչուած անապատականների կարգիցն էին, որոնք, բացի օրոպ սովորական ժամերգութիւնները, որ կատարում էր ամբողջ միաբանութիւնը միասին, կատարում էին նաեւ մշտական աղօթք-